

Fremdeles staaer der i § 12, at Udstedelsen af saadanne Panteobligationer kun kan finde Sted, forsaavidt der dertil erhvervet mulige Prioritets-haveres Samtykke; og det har sin Grund i, at det tidligere er blevet gjort gjældende, at i det Die-blik Tienden blev afløst til en fast Afgift og blev kapitaliseret, vilde Prioritetshaverne blive forfordelte, idet der foran deres Prioriteter vilde indkomme en anden. Dette havde nu Forslagsstillerne ikke kunnet tillægge nogen Vægt for det Tilfælde, at Kapitalen kun skulde have været forrentet og afdraget med 5 pCt., hvorved der altsaa ikke var Spørgsmaal om at svare Mere aarlig, end man hidtil havde svaret; men vi have fundet hensigtsmæssigt at foreslaa Gjælden forrentet og afdraget med 6 pCt., og i dette Tilfælde kunne vi ikke negte, at der kommer en noget større Sum ind foran de andre Prioriteter end før. Vi have derfor ment, at dette nemmest kunde ordnes paa den Maade, at man maatte erhverve de mulige Prioritetshaveres Samtykke. Vi have ikke troet, at dette vilde være vanskeligt at faae, da Eiendommene i Virkeligheden vilde faae en større Værdi, eftersom Tienden blev afbetalt; men det er kun en Genstilling, vi derigjennem have villet gjøre. Vi se meget godt, at der mulig kunde tænkes en bedre Ordning deraf, og vi skulle naturligvis være villige til at gaa ind paa en saadan. I § 13 have vi foreslaaet, at de indkomne Kapitaler skulle frugtbargjøres ved Kjøb af Landkreditforeningsobligationer. Dette Forslag have vi stillet væsentlig for paa den Maade at bidrage Vort til, at de Kapitaler, der indkomme, kunde hjælpe til en hurtigere Afløsning af Tienden. Man er jo andre Steder f. Ex. i Preussen ved Lov af 2den Mars 1850 gaaet til Oprettelse af Laanebanker, for at fremstjynde Afløsningen. Men vi have tænkt, at noget af det Samme, som man derved tilsigtede, kunde naas paa den foreslaaede Maade, skjøndt vi ganske vist se, at Statskassen derved ikke vil kunne faae en saa stor Rente af de indkomne Penge som den mulig vil kunne faae paa anden Maade. Men vi have troet, at Staten, som i sin Tid har paalagt Tienden og efterhaanden fordelt den saa ulige, som den har, ogsaa bør bringe Offre for at faae denne Sag udjævnet og ordnet. Hvad § 14 angaar, vilde de Herrer se, at den omhandler de saa Præstetiender, der ere henlagte til andre Diemed end Præsternes Lønning. Ellers er Præstetienden fritagen for Tiendehattforristat, men naar den ikke anvendes til Præsternes Lønning, beskattes den, og derved have vi troet det rigtigt at indføre de Bestemmelser, som staa i § 14, om, hvorledes man i saa Tilfælde skal gaa frem. Endelig er der et Spørgsmaal, som vi have tænkt endel paa. Det er, hvorledes man skulde stille sig med Hensyn til Fæstegodsset. Det havde Udvalget fremme i 1872, og det foreslog, at disse Bestemmelser ikke skulde gjælde for

Fæstegodssets Bedkommende, idet man mente, at det egentlig vilde komme Godsseierne og ikke Fæstterne tilgode. Men det har syntes os, at i det Dieblik man affassede Præstetiende i sin Almindelighed, vilde der være noget urimeligt i at beholde den for Fæstegodsset, og vi have ikke haft nogen synderlig Betænkelighed ved at lade det gjælde ogsaa der, thi vi have troet, at, da det paa Fæstegodsset egentlig er Eieren, der sværer Tienden, maa det ogsaa være ham, der forlanger den afløst og betaler, eller, hvis Fæstterne vil gjøre det, antager jeg, at han ikke indlader sig derpaa, uden at have sikret sig, at Godsseiere ogsaa bidrager noget dertil, saa han kan finde sin Regning ved at gjøre det. Ellers staaer det jo Fæstteren frit for at lade være. Det er nemlig ingen Lvang, der lægges paa Folk ved denne Lov, men kun et Tilbud, der gjøres dem, saaledes at, naar de ønske det, kunde de faae Tienden afløst, men, naar de ikke finde deres Regning derved, kunne de naturligvis lade være at bruge den. — Dette er de Enkeltheder, jeg foreslåig vilde fremdrage. Særligt maa jeg gjentage, at Forslagsstillerne ere rede til Forhandling om alle Enkelthederne, og at det er vort Haab, at der maa komme en alvorlig Drøftelse af Spørgsmaalet, saaledes at man kan se, hvorledes Folkethinget saavel som hele Rigsdagen og Regeringen ønske denne Sag ordnet. Det vil ogsaa kunne være en Veiledning med Hensyn til det Forslag om Præstetiendens Afløsning, som forudsættes i Præstelønningsloven i den Stikkelse, hvori det er indbragt og tidligere vedtaget i Thinget.

Finantsministeren (Estrup): Bestemmelserne i det foreliggende Forslag vilde jo, naar de blive Lov, faae en saa stor og saa varig Betydning for Statskassen, at det vel vil findes naturligt, at Finantsministeren udtaler sin Mening om det foreliggende Spørgsmaal. For Kultusministeren har selvsjælgelig Forslaget ogsaa sin Betydning, men den er i ethvert Tilfælde kun forbigaaende, hvorimod Gjennemførelsen af Bestemmelsen vil have en varig og stor Betydning for Statskassen. Forslaget gaar jo for det Første ud paa at sætte Yderne af Præstetienden, som skulle svare Tiende i Korn in natura eller i Korn efter Kapitelstart, istand til at faae denne Ydelse forvandlet til en fast Pengeafgift. Svikken almindelig Interesse der skulde knytte sig til, at en Kornafgift efter Kapitelstart forvandles til en fast Pengeafgift, formaar jeg ikke at se, og jeg tvivler om, at selv Yderne gjenmeegaende vilde finde det i deres Interesse. Det er jo især et Spørgsmaal, som der ikke kan tilkomme nogen overveiende Indflydelse paa Afgjørelsen af Sagen, hvad Yderne maatte anse for at være det Fordelagtigste for sig. Det staaer for mig saaledes, at ganske vist overmaade Meget kan tale for at søge